

ПОСТУПАК АКТИВНОГ ОПЛЕМЕЊИВАЊА

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1.1. Предмет

Овим упутством ближе се прописује начин спровођења царинског поступка активног оплемењивања, као поступка с економским дејством, којим се роби која се увози у царинско подручје Републике Србије дају повластице у виду одлагања плаћања или повраћаја увозних дажбина ради обраде и поновног извоза или извоза из царинског подручја Републике Србије у облику добијених производа, а да та обрада не штети основним интересима произвођача у Републици Србији.

1.2. Правни основ

Поступак активног оплемењивања је регулисан:

- а) одредбама чл. 143. - 156. Царинског закона ("Службени гласник РС", број 18/10),
- б) одредбама чл. 263. - 288. и 300. - 317. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом ("Службени гласник РС", број 93/10).

1.3. Поступак активног оплемењивања

Посао оплемењивања је поступак са увозном робом која је посредно или непосредно дата кориснику одобрења на располагање ради производње према спецификацијама и упутствима, и за рачун налогодаваца са седиштем у трећој држави, при чему плаћања обично обухватају само трошкове производње.

Поступак активног оплемењивање у царинском подручју Републике Србије уз примену једног или више процеса оплемењивања, не искључујући примену члана 144. Царинског закона (употреба еквивалентне робе), може се одобрити:

(1) **по систему одлагања**: који подразумева да се на страну робу намењену поновном ивозу у облику добијених производа не плаћа царина нити роба подлеже мерама трговинске политике, или

(2) **по систему повраћаја**: који подразумева да се страна роба ставља у слободан промет уз плаћање дажбина, а носилац одобрења по овом систему остварује право на повраћај царинског дуга или отпуст царине, ако се роба извезе из царинског подручја у облику добијених производа.

Подносилац захтева за коришћење активног оплемењивања може захтевати активно оплемењивање по систему одлагања или по систему повраћаја дажбина. Ако су испуњени услови за оба система подносилац захтева може изабрати за њега повољнији систем.

Мере трговинске политике предвиђене прописима који уређују трговину робом примењују се на страну робу која се ставља у поступак активног оплемењивања само ако се ове мере односе на увоз робе у царинско подручје Републике Србије.

Када се производи добијени у поступку активног оплемењивања, осим оних који су прописани, стављају у слободан промет, примењују се мере предвиђене прописима који уређују трговину робом, које се примењују за стављање робе у слободан промет.

Добијени производи су сви производи који се добију као резултат оплемењивања. Обављањем производних радњи у поступку активног оплемењивања

настају у првом реду главни добијени производи, односно производи ради којих је поступак и одобрен. Осим главних добијених производа, при обављању производних радњи могу настати и споредни добијени производи и губици. Споредни добијени производи су они који се, уз главне добијене производе наводе у одобрењу и који неопходно настају у поступку производње. Губитак је потпуно уништење или неповратан губитак робе, због саме природе робе (а не због било какве немарности или преварних радњи), незгоде, више силе или уз одобрење царинског органа. За робу се сматра да је неповратно изгубљена ако је неупотребљива за било које лице.

1.4. Поступци обраде

У поступку активног оплемењивања могу се обављати следеће производне радње:

- а) обрада производа, укључујући монтажу, склапање и уградњу у други производ,
- б) прерада производа,
- в) поправка робе, укључујући њену рестаурацију и довођење у исправно стање, или
- г) употреба одређене робе, коју пропише Влада, која није садржана у добијеним производима, али која омогућава или олакшава производњу тих производа, чак и ако је у потпуности или делимично искоришћена у производњи, осим следеће робе:
 - гориво и други извори енергије, осим оних, који су (нежно) потребни за испитивање добијених производа или за утврђивање грешака код поправке конкретне увозне робе,
 - друга мазива осим оних која су потребна за испитивање, подешавање и повлачење (враћање) добијених производа,
 - опрема и алат.

1.5. Еквивалентна роба

Еквивалентна роба је домаћа роба која се користи уместо увозне робе у производњи добијених производа.

У одобрењу за активно оплемењивање, на захтев носиоца одобрења и уз испуњење прописаних услова, може се одобрити употреба еквивалентне робе у производњи добијених производа, уместо увозне робе. Еквивалентна роба мора имати иста трговачка и техничка својства, исту тарифну ознаку као увозна роба, што подносилац захтева треба аргументовано образложити.

Изузетно, када то захтевају околности појединог случаја, царински орган може дозволити да еквивалентна роба буде на вишем степену обраде него увозна роба, ако се, изузимајући ванредне случајеве, битан део процеса активног оплемењивања, којима је еквивалентна роба подвргнута, спроводи у погонима корисника или за његов рачун у другим погонима.

Царински орган може дозволити да се добијени производи произведени од еквивалентне робе могу извести из царинског подручја Републике Србије пре увоза увозне робе, при чему се одређује рок у којем се треба обавити накнадни увоз робе, узимајући у обзир време потребно за набавку и превоз у Републику Србију. Овај рок не сме бити дужи од :

- три месеца (рачунајући од дана прихватања извозне декларације за добијене производе израђене од еквивалентне робе) за робу на коју се примењују мере трговинске политике,
- шест месеци за осталу робу (овај рок се може на образложен захтев корисника продужити, с тим да се не сме прекорачити укупни рок од 12 месеци. Ако то

оправдавају околности, тај се рок може продужити, чак и ако је првобитно утврђени рок већ истекао).

При употреби еквивалентне робе у поступку активног оплемењивања у складу са чланом 144. Царинског закона није потребно да се обаве формалности за њено стављање у тај поступак.

За царинске сврхе, еквивалентна роба сматра се увозном робом, а увозна роба еквивалентном робом и на исту се не наплаћују увозне дажбине. Еквивалентна роба и из ње добијени производи сматрају се страном робом а увозна роба домаћом робом одмах по прихватању декларације којом се завршава поступак.

Када је увозна роба стављена у промет пре завршетка поступка, њен царинско-правни статус се мења у тренутку стављања у промет. У изузетним случајевима, када се за еквивалентну робу очекује да неће бити пријављена на време, царински орган може, на захтев корисника одобрења, да одобри да еквивалентна роба у неком каснијем тренутку и у оквиру примереног рока мора да буде пријављена.

У случају претходног извоза:

1) добијени производи сматрају се страном робом у тренутку прихватања извозне декларације, ако се роба која се увози стави у одговарајући поступак и

2) увозна роба сматра се домаћом робом у тренутку њеног стављања у одговарајући поступак.

Код претходног извоза добијеног производа у рубрику 44 извозне ЈЦИ ставља се забележба: "АО - претходни извоз", а у рубрику 37 извозне ЈЦИ уписује се шифра поступка 3151.

За увозну робу која се увози након претходног извоза (шифра поступка у рубрици 37 ЈЦИ је "51", а у рубрика 44 уноси се назнака: "АО - Накнадни увоз") носилац одобрења је дужан да обезбеди гаранцију до подношења обрасца за завршетак поступка ради раздужења тог увоза.

Претходни извоз се може, на пример, користити у ситуацији када носилац одобрења добије хитан налог за извоз добијених производа, а нема на залихама робе увезене по поступку активног оплемењивања. Носилац одобрења може изградити добијени производ користећи еквивалентну робу и обавити претходни извоз, а након тога може увести увозну робу и користити је без плаћања увозних дажбина.

Ако се добијени производи који су настали у поступку активног оплемењивања од еквивалентне робе извозе из Републике Србије пре увоза увозне робе, а такви производи подлежу плаћању извозне царине, ако не би били извезени или поново извезени у оквиру поступка активног оплемењивања, носилац одобрења мора да положи обезбеђење за плаћање извозне царине, која би се наплатила ако се увозна роба не увезе у одобреном року.

Претходни извоз се не може користити у случају активног оплемењивања по систему повраћаја.

Коришћење еквивалентне робе или претходног извоза не мења порекло извезене робе која задржава своје стварно порекло.

Од ситуације где се врши поступак активног оплемењивања уз употребу еквивалентне робе треба разликовати ситуацију када се у процесу израде добијених производа користи и домаћа роба. У оваквим ситуацијама, носилац одобрења у свом захтеву за одобрење поступка мора нагласити коришћење домаће робе у поступку активног оплемењивања.

1.6. Норматив и начин обрачуна

Норматив је количина или проценат производа који су добијени оплемењивањем дате количине увозне робе.

Нормативи ће се утврдити у одобрењу или у тренутку стављања предметне робе у поступак. Нормативи се утврђују, када је то могуће, на основу производних и других техничких података, а ако такви подаци нису доступни, на основу података који се односе на истоврсне производне радње.

Царински орган утврђује норматив или, по потреби, начин на који се тај норматив утврђује. Норматив се утврђује, када је то могуће, на основу стварних околности и података о производним радњама које се обављају или се требају обављати, или када ти подаци нису доступни на основу података који се односе на радње исте врсте у којима се врши или треба да се врши активно оплемењивање.

Кад то околности дозвољавају, а посебно кад се активно оплемењивање обавља уз јасно одређене техничке услове с робом истих својстава, а добијени производи су уједначеног квалитета, царински орган може на основу претходно утврђених стварних података одредити стандардне нормативе.

Норматив или методу за одређивање норматива надлежни царински орган може проверавати накнадно.

Царински орган, у изузетним случајевима, може нормативе утрошка робе утврдити и након стављања робе у поступак, али најкасније код одређивања новог царински дозвољеног поступања или употребе. У изузетним случајевима, у производњи у којој није могуће на почетку активног оплемењивања прецизно утврдити норматив утрошка материјала, у одобрењу ће се назначити предложени (привремени) норматив, с тим да је носилац одобрења дужан, пре првог извоза или поновног извоза или одређивања неког другог царински дозвољеног поступања или употребе добијеним производима, доставити надзорном царинском органу стварни норматив утрошка материјала, а један примерак и издаваоцу одобрења. На основу стварног норматива врши се раздужење за робу за коју је завршен поступак и обрачун увозних дажбина у случају пуштања у слободан промет.

Министар надлежан за послове финансија може, на предлог министарства надлежног за послове економије и регионалног развоја и министарства надлежног за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, када је потребно, да пропише паушалне нормативе употребе за одређену робу у поступку активног оплемењивања.

Удео увозне робе уграђене у добијени производ израчунава се у циљу:

- утврђивања увозних дажбина које се морају платити,
- утврђивања износа који се одбија при настанку царинског дуга или
- примене мера трговинске политике.

Овај удео израчунава се применом количинског или вредносног метода у зависности од околности или неким другим методом, која даје исте или одговарајуће резултате. Прерађени производи или полупроизводи сматрају се за потребе обрачуна добијеним производима.

1.6.1. Количински метод обрачуна

Поступак обрачуна спроводи се применом количинског метода у следећим ситуацијама:

а) када се производи само **једна врста добијених производа** - одговарајућа количина увезене робе, за коју се сматра да је садржана у добијеним производима, за које је царински дуг настао, сразмерна је проценту тих добијених производа у односу на укупну количину добијених производа, односно укупна количина сваке врсте увозне

робе помножи се са коефицијентом који се добије из односа количине добијених производа за које је царински дуг настао и укупне количине добијених производа.

Пример обрачуна:

- Увозна роба: УР1=100 кг и УР2=50 кг
- Добијени производ: ДП1=125 кг
- 10 кг ДП1 је пуштено у слободан промет

$$\text{УР1} = 100 \text{ кг} \times \frac{10}{125} = 8 \text{ кг}$$

$$\text{УР2} = 50 \text{ кг} \times \frac{10}{125} = 4 \text{ кг}$$

б) када се производним радњама добије **неколико врста добијених производа** и у сваком од тих производа су садржани сви саставни делови увезене робе - количина увезене робе за коју се сматра да је садржана у количини појединог добијеног производа за који је настао царински дуг сразмерна је:

- уделу између поједине врсте добијеног производа, независно од тога да ли је царински дуг настао, и укупне количине свих добијених производа и
- уделу између количине добијених производа, за које је царински дуг настао, и укупне количине добијених производа исте врсте.

Пример обрачуна:

- Увозна роба УР1=100 кг
- Добијени производи:
 - ДП1= 80 кг
 - ДП2= 10 кг
- у слободан промет је стављено: 4 кг ДП1 и 2 кг ДП2
- Додатне информације:
 - 80 кг УР1 се може наћи у 80 кг ДП1
 - 10 кг УР1 се може наћи у 10 кг ДП2

Израчунавање:

- Укупна количина УР1 која учествује у укупној количини ДП1:

$$100 \text{ кг} \times \frac{80}{90} = 88,89 \text{ кг}$$

- Укупна количина УР1 заступљена у 4 кг ДП1:

$$88,89 \text{ кг} \times \frac{4}{80} = 4,44 \text{ кг}$$

- Укупна количина УР1 која учествује у укупној количини ДП2:

$$100 \text{ кг} \times \frac{10}{90} = 11,11 \text{ кг}$$

- Укупна количина УР1 заступљена у 2 кг ДП2:
 $11,11 \times \frac{2}{10} = 2,22$ кг

Напомена: При одлучивању да ли су испуњени услови за примену обрачуна губици се не урачунавају. Не искључујући примену одредбе члана 611. Уредбе (природни губитак), губици подразумевају удео увезене робе, који се у производњи уништи или изгуби, нарочито испаравањем, сушењем, цурењем или цеђењем.

1.6.2. Вредносни метод обрачуна

Поступак обрачуна применом вредносних метода примењује се, ако се не може применити поступак обрачуна применом количинских метода. Када две или више врста добијених производа настају као резултат радњи обраде, а у сваком од добијених производа нису присутни сви елементи увозне робе (неки елементи се налазе у једном ДП, други у другом ДП), примена квантитативне методе није могућа.

Количина увозне робе, за коју се сматра да је садржана у добијеним производима за које је царински дуг настао, сразмерна је:

1) вредности одређене врсте добијених производа, независно од тога да ли је царински дуг настао, као проценат у укупној вредности свих добијених производа, и

2) вредности добијених производа, за које је настао царински дуг, као проценат укупне вредности добијених производа исте врсте.

Код примене вредносних метода, као вредност сваког добијеног производа узима се трансакцијска вредност у Републици Србији за исту или истоврсну робу, уколико не постоји повезаност купца и продавца.

Ако вредност није могуће утврдити на претходни начин, може се применити други прихватљив метод, који даје исте или одговарајуће резултате.

Пример обрачуна:

- Увозна роба УР1= 100 кг

- Добијени производи:

ДП1= 20 кг

ДП2= 40 кг

ДП3= 30 кг

- Вредност добијених производа:

ДП1= 20 кг x 10 ЕУР/кг = 200 ЕУР

ДП2= 40 кг x 7,5 ЕУР/кг = 300 ЕУР

ДП3= 30 кг x 2,5 ЕУР/кг = 75 ЕУР

Укупно 575 ЕУР

- у слободан промет је стављено 20 кг ДП3

Израчунавање:

- количина УР1 која учествује у укупној количини ДП3:

$100 \text{ кг} \times \frac{20}{575} = 13,04$ кг

575

- количина УР1 која учествује у 20 кг ДПЗ:
 $13,04 \text{ кг} \times \frac{50}{75} = 8,69 \text{ кг}$

2. ЗАХТЕВ И ОДОБРЕЊЕ

2.1. Подношење захтева у писаном облику

Захтев за издавање одобрења за спровођење поступка активног оплемењивања подноси се у писаној форми и у складу са обрасцем датом у Прилогу 1. који се попуњава у складу са приложеним Упутством.

Царински орган може да дозволи да се захтев за продужење или измену одобрења поднесе у облику уобичајеног писаног захтева (а не на прописаном обрасцу).

Захтев за одобрење поступка активног оплемењивања подноси се царинском органу надлежном према месту у којем ће се роба производити или прерађивати.

Захтев и документа чије је подношење потребно за доношење одобрења подноси се у два примерка, од којих један примерак остаје у спису код издаваоца одобрења, а други примерак се доставља надзорном царинском органу са одобрењем.

Подносилац захтева мора навести све податке који су потребни за доношење одобрења и ти подаци морају бити детаљни, разумљиви и тачни, како би надлежни царински орган могао донети одлуку о захтеву, односно оценити да ли су испуњени сви прописани услови за одобравање поступка активног оплемењивања.

Захтев треба поднети најмање 30 дана пре планираног увоза робе, јер се роба за поступак активног оплемењивања не може увести пре издавања одобрења.

Ако царински орган оцени да подаци дати у захтеву нису потпуни или довољни за доношење одобрења, може затражити од подносиоца захтева додатне податке или обавештења.

Захтеви за издавање одобрења у поступцима у чијем спровођењу учествује више царинских органа (јединствено одобрење), подnose се царинском органу надлежном према месту где се води главно књиговодство подносиоца захтева и где се обавља било који део производних радњи обухваћених одобрењем. Уколико на тај начин није могуће утврдити надлежни царински орган захтев се подноси царинском органу према месту где се води главно књиговодство подносиоца захтева, ради олакшавања надзора над поступком.

Када лице захтева јединствено одобрење потребна је претходна сагласност царинских органа надлежних за почетак и/или завршетак поступка.

Надлежни царински орган, коме је поднет захтев, шаље захтев и предлог одобрења другим царинским органима који потврђују датум пријема у року од 15 дана, и саопштавају своје примедбе надлежном царинском органу у року од 30 дана од дана пријема предлога одобрења. Ако примедбе пристигну у том року и није постигнута сагласност захтев се одбија уз навођење разлога.

Царински орган може издати одобрење уколико не прими никакве примедбе на предлог одобрења у року од 30 дана. Царински орган ће послати копију договореног одобрења свим царинским органима који учествују у спровођењу поступка.

Када су општи критеријуми и услови за доношење јединственог одобрења договорени између два или више царинских органа, уместо претходне сагласности и слања копије договореног одобрења шаље се обично обавештење.

Обавештење је увек довољно када се јединствено одобрење обнавља, незнатно мења или допуњава, поништава или укида.

2.2. Декларација као захтев

Царински орган може да дозволи да се одобрење може захтевати подношењем декларације у писаној форми или коришћењем електронског система размене података по уобичајеном поступку, када се у складу са чланом 303. Уредбе сматра да су економски услови испуњени, осим захтева који укључују истоврсну (еквивалентну) робу. Ово су најчешће ситуације кад се врши поправка робе или једноставне производне операције. У овом случају се подношење декларације сматра подношењем захтева, а прихватање декларације од царинског органа одобрењем. Декларација се подноси царинском органу надлежном према месту где се треба обавити активно оплемењивање.

Царински орган, у случајевима у којима се издавање одобрења захтева подношењем декларације, може захтевати, не искључујући примену члана 172. Уредбе, да се уз захтев приложи исправа (пример ове исправе је дат у Прилогу 2), коју подноси декларант и која, осим ако подаци нису потребни или су већ унети у образац декларације, садржи следеће податке:

- 1) назив/име и адреса подносиоца захтева, декларанта и других учесника поступка,
- 2) врста производних радњи или употребе робе,
- 3) технички опис робе, оплемењених или прерађених производа и методе за утврђивање њихове истоветности,
- 4) прописану шифру економских услова,
- 5) предвиђени нормативи или методе за њихово одређивање,
- 6) предвиђени рок за завршетак поступка,
- 7) предложен царински орган завршетка поступка,
- 8) место спровођења производних радњи, прераде или употребе и
- 9) предложене формалности за премештај робе.

2.3. Доношење одобрења

Царински орган даје одобрење на писмени захтев лица које организује извођење поступка обраде (организује набавку робе, производњу и продају добијених производа и не учествује у производним поступцима) или лицу које делимично или у целости обавља поступке оплемењивања. Царински орган издаје одобрење за поступак активног оплемењивања ако подносилац захтева намерава да главни добијени производ извезе или поново извезе.

Одобрење се може дати само:

- лицима са седиштем или пребивалиштем у царинском подручју Републике Србије, а лицима са седиштем ван царинског подручја Републике Србије, ако врше увоз робе нетрговинске природе;

- ако се увозна роба може препознати у добијеном производу, осим у случају употребе робе која омогућава производњу а није саставни део добијеног производа (роба из члана 143. став 2. алинеја 4. Царинског закона), а у случају употребе еквивалентне робе у складу са условима из члана 144. Царинског закона;
- ако се поступком активног оплемењивања постижу повољнији услови за извоз или поновни извоз добијених производа, под условом да нису угрожени основни интереси домаћих произвођача (економски услови).

Такође, царински орган одобрава поступак оплемењивања само:

- лицима која пруже све потребне гаранције да ће правилно спроводити поступак;
- ако царински орган има могућност надзора и контроле над одобреним поступком.

Царински орган надлежан за доношење одобрења, издаје одобрење на следећи начин:

- 1) код захтева на обрасцу, на прописаном обрасцу (Прилог 3),
- 2) кад декларација служи као захтев, прихватањем декларације, или
- 3) код захтева за продужење или измену одобрења, белешком на захтеву.

Одобрење или образложена одлука о одбијању захтева за издавање одобрења доставља се подносиоцу захтева у року од 30 дана, рачунајући од дана када је захтев био поднет или од дана када је царински орган утврдио да су му достављени захтевани додатни подаци или подаци који су недостајали.

Овај рок се не примењује у случају јединственог одобрења, осим ако је издато у складу са чланом 268. Уредбе (обично обавештење).

У одобрењу за поступак активног оплемењивања морају бити наведени услови под којима се спроводи тај поступак.

У одобрењу се наводе надзорни царински орган, царински орган почетка поступка (коме се подноси декларација за почетак поступка оплемењивања – Ц5) и царински орган завршетка поступка (коме се подноси декларација за извоз, односно поновни извоз или други поступак). Код одређивања царинског органа завршетка поступка примењује се члан 188. став 4. и 5. Царинског закона, односно извозна декларација се подноси царинском органу надлежном према седишту или пребивалишту извозника или према месту у коме се роба пакује односно утовара за извоз.

Не искључујући одредбе члана 188 став 4. и 5. Царинског закона, надзорни царински орган може одобрити да се царинска декларација поднесе другом царинском органу различитом од царинског органа назначеног у одобрењу. Надзорни царински орган утврђује начин на који ће о подношењу декларације бити обавештен.

Надзорни царински орган је орган који је надлежан за место где се обрада врши, а ако се обрада врши у више места тада је надзорни орган онај орган који је надлежан за неко од тих места (нпр. од случаја до случаја, то може бити царински орган надлежан према месту где се обавља претежни део обраде или завршна фаза обраде).

У одобрењу се носиоцу одређује и обавеза подношења обрасца за завршетак поступка. Одобрење се, поред елемената садржаних у прописаном обрасцу, може допунити и додатном клаузулом о дужности носиоца одобрења о поштовању свих прописа и испуњавању обавеза које проистичу из одобреног поступка, као и другим неопходним клаузулама.

Одобрење ступа на снагу даном издавања или било којег каснијег датума наведеног у одобрењу.

Носилац одобрења мора да обавести царински орган о свим чињеницама које настану после издавања одобрења и утичу на његову даљу примену или садржину.

Одобрење за активно оплемењивање се може изменити или допунити по захтеву носиоца одобрења, уз прилагање потребне документације и навођење оправданих разлога.

2.4. Економски услови

Сматра се да су економски услови испуњени, осим ако се захтев за поступак активног оплемењивања односи на робу из Главе 1 до 24 Царинске тарифе.

За робу из Главе 1 до 24 Царинске тарифе сматра се да су економски услови испуњени под условом да:

- 1) се захтев за поступак активног оплемењивања односи на:
 - производне радње у вези с робом некомерцијалне природе,
 - производњу на основу уговора о оплемењивању,
 - производњу добијених производа, који су добијени у производњи по ранијем одобрењу, при чијем су доношењу проверени економски услови,
 - уобичајене облике употребе из члана 295. Уредбе, или
 - оправку;

- 2) укупна вредност увезене робе према осмоцифреној тарифној ознаци по подносиоцу захтева и календарској години не прелази износ од 200.000 динара.

Осим у наведеним случајевима када се сматра да су испуњени економски услови, царински орган не може издати одобрење без претходне провере економских услова.

Царински орган проверу економских услова врши у сарадњи са Привредном комором Србије.

У вези начина провере испуњености економских услова, односно на који начин би се одвијала сарадња са привредном комором, Управа царина се обратила Министарству финансија – Сектору за царински систем и политику, који је, на основу става Привредне коморе Србије, обавестио Управу царина да ће Привредна комора, на захтев царинског органа, у случајевима евентуалних драстичних поремећаја на домаћем тржишту и случајевима уских грла у прерађивачким капацитетима давати оцену испуњености економских услова.

С обзиром да Привредна комора није указала да тренутно постоје проблеми који би евентуално довели у питање испуњеност економских услова за одобравање поступка активног оплемењивања, **то постоји претпоставка да су ти услови испуњени**. Ова претпоставка је оборива у случају када се заинтересовано лице обрати царинском органу доводећи у сумњу испуњеност економских услова, тј. тврдећи да се одобравањем поступка активног оплемењивања за одређену робу угрожавају основни интереси домаћих произвођача. У том случају, имајући у виду одредбу члана 269. став 2. Уредбе, царински орган ће се обратити Привредној комори у циљу провере испуњености економских услова.

2.5. Истоветност робе

У одобрењу за поступак активног оплемењивања одређују се средства и начин препознавања увозне робе уграђене у добијене производе (навођење серијског или произвођачког броја, стављање пломби или других потребних ознака, узимање узорака,

давање илустрација или техничких и других описа робе, извођење анализа и остала средства идентификације), као и услови за спровођење поступка с истоврсном робом.

Методe осигуравања истоветности робе могу да укључују и проверу евиденције о роби.

2.6. Рок важења одобрења

Одобрење почиње да важи од дана доношења одобрења или од дана назначеног у одобрењу. У одобрењу ће бити одређен рок важења одобрења, уважавајући при томе конкретне околности у којима се обавља активно оплемењивање, односно имајући у виду економске услове и посебне захтеве подносиоца захтева. Рок важења одобрења издаје се за период не дужи од три године, од дана ступања на снагу одобрења, осим у посебно оправданим и образложеним случајевима.

У случају издавања одобрења за производњу или прераду млечних производа из тарифних бр. од 0401 до 0406 Царинске тарифе, период важења одобрења не може бити дужи од три месеца.

У року важења одобрења роба на коју се исто односи може се пријавити за активно оплемењивање, а количине и вредности роба које се наводе у одобрењу су само процене које даје подносилац захтева за издавање одобрења.

2.7. Рок за извоз или поновни извоз робе

У одобрењу царински орган одређује рок у коме се добијени производи морају извести или се морају поновно извести, односно у коме се мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба, узимајући у обзир време које је потребно да се изврше производне радње у поступку активног оплемењивања за дату количину увозне робе, те израду и отпремање добијених производа.

Царински орган може да продужи рок за извоз, односно поновни извоз на основу благовременог и оправданог захтева носиоца одобрења.

Захтев, којем се прилаже ЈЦИ о стављању робе у поступак активног оплемењивања за коју се тражи продужење рока, треба да садржи:

- оправдане разлоге за продужење рока (нпр. захтев фирме која прима добијени производ за одлагање испоруке добијених производа, одложена испорука због проблема техничке природе – квар машине у процесу производње, проблеми са испоруком због политичке и економске ситуације и др.),
- период продужења,
- количину увезене робе која је преостала за раздуживање,
- податке о гаранцији за обезбеђење царинског дуга за дати поступак, која мора покривати период продужења.

Одлуку о одобравању захтева за продужење рока надлежни царински орган доноси у скраћеном поступку, у виду забелешке на захтеву.

Рок за завршетак поступка не сме да се прекорачи за следеће добијене производе или робу у непромењеном стању:

- 1) четири месеца за млеко и млечне производе сврстане у тарифне бројеве 0401 до 0406 Царинске тарифе,
- 2) два месеца код клања нетовљених животиња из поглавља 1 Царинске тарифе,
- 3) три месеца за товљене (по потреби укључујући и клање) животиње из тар. бројева 0104 и 0105 Царинске тарифе,
- 4) шест месеци за товљење (по потреби укључујући и клање) других животиња

из поглавља 1 Царинске тарифе, и

5) шест месеци у случају прераде меса.

У наведеним ситуацијама, царински орган може, на захтев корисника одобрења, у случају обављања додатних поступака оплемењивања или због посебних околности, продужити рок, при чему укупни период не сме бити дужи од 12 месеци.

Рок раздуживања може бити дужи од рока важења одобрења (нпр. одобрење важи до 30.06.2012. године, роба је стављена у поступак активног оплемењивања по Ц5 дана 25.04.2012. године са роком поновног извоза од 4 месеца, рок за раздужење те декларације је 25.08.2012. године). Подносилац захтева за одобрење поступка активног оплемењивања по систему повраћаја дажбина треба да у време које тражи за раздуживање поступка укључи и период од шест месеци из члана 287. став 1. тачка 2. Уредбе, за подношење захтева за враћање или одустајање од наплате увозних дажбина.

Рок за извоз или поновни извоз почиње тећи од дана прихватања царинске декларације по којој је страна роба стављена у поступак активног оплемењивања. Тај рок, надлежни царински орган уноси у рубрику 44 ЈЦИ којом је роба пријављена за активно оплемењивање (Ц5 по систему одлагања, односно Ц4 по систему повраћаја).

Пример:

Предузеће "А" је добило одобрење за активно оплемењивање по којем врши увоз репроматеријала (РМ1 и РМ2) за производњу добијеног производа (ДП), по којем је одобрен рок за понован извоз од 4 месеца. Увоз је извршен и то:

- по Ц5 од 01.03.2012. увезен је РМ1,

- по Ц5 од 01.04.2012. увезен је РМ2.

Активно оплемењивање по царинској декларацији Ц5 од 01.03.2012. године се треба раздужити до 01.07.2012. године, а по декларацији Ц5 од 01.04.2012. године до 01.08.2012. године.

2.8. Обједињавање рокова

Ради поједностављења поступка, по захтеву носиоца одобрења, царински орган може одредити да се рок за завршетак поступка који почиње у току календарског месеца или квартала завршава последњег дана наредног календарског месеца или квартала.

Ово поједностављење се одобрава у случајевима континуиране производње када се увози више различитих врста репроматеријала које се користе у производњи више добијених производа, а производња се одвија у правилним циклусима.

Ако у истом тренутку истиче рок за завршетак поступка за сву робу, стављену у оквиру одређеног временског периода у поступак активног оплемењивања, у одобрењу се може одредити да се рок за завршетак поступка истовремено продужава за сву робу која се у датом тренутку налази у поступку. Царински орган може да захтева, да се тој роби, у оквиру утврђенога рока, одреди ново царински дозвољено поступање или употреба.

Када је у питању месечно обједињавање рокова, сви рокови за поновни извоз који почињу тећи у одређеном месецу, истећи ће задњег дана наредног календарског месеца (нпр. роба је пријављена за активно оплемењивање 10., 15. и 25.03.2012., у овом случају рок поновног извоза за сву ту робу истиче 30.04.2012.).

Код кварталног обједињавања рокова, сви рокови за поновни извоз који почињу тећи у одређеном кварталу, истећи ће задњег дана наредног квартала (нпр. роба је пријављена за активно оплемењивање 05., 20. и 30.01.2012.; затим 10., 19. и 27.02.2012.;

и 05., 15. и 28.03.2012., у овом случају рок поновног извоза за сву ту робу истиче 30.06.2012.).

2.9. Одобрење са ретроактивним дејством

Царински орган може да изда одобрење са ретроактивним дејством, али то одобрење ступа на снагу најраније на дан подношења захтева, осим у изузетним случајевима.

Ако се захтев односи на обнову одобрења за исту врсту поступка и робе, одобрење се може издати са ретроактивним дејством од дана када је првобитно одобрење престало да важи.

У изузетним случајевима, ретроактивно дејство одобрења може се одобрити и дуже, али не дуже од једне године пре него што је поднет захтев, ако се докаже да постоји економска оправданост и да:

- се захтев не односи на покушаје преваре или грубе немарности,
- период важења одобрења (у складу са чланом 272. Уредбе) није прекорачен,
- књиговодство подносиоца захтева потврђује да се сви захтеви поступка могу сматрати испуњеним, да се по потреби може утврдити истоветност робе за тај период и да такво књиговодство омогућава контролу над поступком, и
- се све формалности неопходне за уређење статуса робе могу обавити, укључујући, ако је потребно, поништавање декларације.

3. ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Носиоци одобрења дужни су да воде евиденцију о роби стављеној у поступак активног оплемењивања.

Царински орган може одобрити да се за потребе евиденције користи постојеће књиговодство корисника одобрења, ако садржи све потребне податке.

Надзорни царински орган може да захтева да се спроведе попис за сву или за део робе стављене у поступак активног оплемењивања.

Подносилац захтева за издавање одобрења наводи место где ће водити евиденцију и уз захтев прилаже изглед и садржај евиденције, док се у одобрењу носиоцу одређује обавеза и начин вођења евиденције о роби стављеној у поступак активног оплемењивања, која треба да садржи следеће податке и омогући надзор над поступком:

- податке из декларација којима се роба ставља у царински поступак,
- податке из декларација којима се роби одређује царински дозвољено поступање или употреба ради завршетка поступка,
- датум и одговарајуће податке о другим царинским исправама и свим другим исправама које се односе на почетак и завршетак поступка,
- врсту производних радњи, врсту руковања или привремене употребе,
- норматив употребе или, по потреби, методу за његов обрачун,
- податке који омогућавају праћење робе, укључујући место где се налази и податке о било којем премештању,
- трговачки или технички опис потребан за утврђивање истоветности робе и
- податке који омогућавају праћење кретања у поступку активног оплемењивања који се спроводи уз употребу истоверсне (еквивалентне) робе.

Царински орган може да одобри да се неки од ових података не евидентирају, ако то нема штетан утицај за спровођење контроле или надзора поступака за робу која

се прерађује или употребљава.

Евиденција мора бити доступна надзорном царинском органу који прати и врши контролу правилности спровођења активног оплемењивања. Ако се обрада обавља код различитих корисника, носилац одобрења мора у евиденцији осигурати податке о стварном стању робе у поступку активног оплемењивања код сваког корисника. У евиденцији носиоца одобрења морају се налазити све царинске декларације о уласку у поступак и раздужењу активног оплемењивања.

4. ПОЛАГАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

У поступку активног оплемењивања уз систем одлагања носилац одобрења је дужан да положи обезбеђење за наплату царинског дуга који би могао настати у вези с том робом, односно у случају пуштања у слободан промет добијених производа или робе у непромењеном стању. Страна роба се не може ставити у поступак док се не положи обезбеђење за могући царински дуг.

Ако се добијени производи произведени од еквивалентне робе извозе из царинског подручја Републике Србије пре увоза увозне робе, а такви производи подлежу плаћању извозне царине, ако се не извозе или поново извозе у оквиру поступка активног оплемењивања, носилац одобрења је дужан да положи обезбеђење за плаћање извозне царине, која би се наплатила ако се не би увезла увозна роба у прописаном року.

5. ПРЕМЕШТАЊЕ

Царински орган у одобрењу одлучује да ли се и под којим условима роба или производи у поступку активног оплемењивања могу премештати између различитих места или између просторија различитих корисника одобрења без завршетка поступка. Царински орган такође одлучује о вођењу потребних евиденција.

Премештање између два у истом одобрењу назначена места, може се спровести без царинских формалности, односно роба се без посебних формалности или прекидања активног оплемењивања премешта из погона једног произвођача (корисника) у погон другог произвођача, уз назнаку у одобрењу који подаци о преносу морају бити унети у евиденцију.

Премештање робе од царинског органа почетка поступка до корисникових или извођачевих простора или до места њене употребе, може се обавити истом декларацијом којом је стављена у поступак.

Премештање робе од једног до другог корисника одобрења, може да се обави, само ако последњи корисник одобрења премештену робу или производе стави у поступак у оквиру одобрења за декларисање на основу књиговодствених података. Одмах по приспећу робе или производа у просторије другог корисника мора се обавестити царински орган, а роба или производи прокњижити у складу са чланом 220. Уредбе. Приликом допреме робе неће се захтевати допунска декларација.

По пријему робе или производа, други корисник одобрења дужан је да ту робу стави у одабрани царински поступак.

Ако је у питању премештање с једног носиоца одобрења на другог, активно оплемењивање се за носиоца првог одобрења завршава преносом на носиоца другог одобрења, али је он одговоран за робу док се не прихвати декларација носиоца другог одобрења. Пре премештања, корисник првог одобрења обавештава о томе надзорни царински орган на начин како је тај орган то одредио, како би се могле обавити све провере које тај царински орган сматра као неопходне.

Код премештања робе, за могући царински дуг одговоран је први корисник одобрења до тренутка када је, на прописан начин, преузео робу други корисник одобрења.

6. СТАВЉАЊЕ РОБЕ У ПОСТУПАК АКТИВНОГ ОПЛЕМЕЊИВАЊА

6.1. Стављање робе у поступак активног оплемењивања по редовној ЈЦИ

Роба се пријављује за поступак активног оплемењивања подношењем ЈЦИ - Ц5 по систему одлагања или Ц4 по систему повраћаја царинском органу почетка поступка наведеном у одобрењу, у року важења одобрења. Ако су царински орган почетка поступка и надзорни царински орган различити органи, у том случају царински орган почетка поступка је обавезан да достави надзорном царинском органу копију ЈЦИ о стављању робе у активно оплемењивање. У рубрику 8 ЈЦИ уписује се носилац одобрења.

Приликом контроле приложене документације царински орган почетка поступка проверава да ли је прималац робе уједно и носилац одобрења за активно оплемењивање, да ли стварно стање пријављене робе одговара опису из одобрења, да ли су подаци о роби из одобрења, ЈЦИ и приложених докумената усаглашени, а све у циљу правилног утврђивања тарифне ознаке из Царинске тарифе, порекла робе, царинске вредности, количине и др., те предузима и мере идентификације наведене у одобрењу и друге евентуално потребне мере.

6.2. Примена поједностављених поступака у активном оплемењивању

Пријављивање робе за активно оплемењивање и раздуживање поступка може се извршити и подношењем непотпуне ЈЦИ у складу са одредбама члана 229. Уредбе, или поједностављеног поступка декларисања и декларисања на основу књиговодствених исправа у складу са чланом 230. Уредбе и другим прописима који регулишу поједностављене поступке.

7. ЗАВРШЕТАК ПОСТУПКА АКТИВНОГ ОПЛЕМЕЊИВАЊА

Поступак активног оплемењивања окончаће се када се за робу која је била стављена у тај поступак, или за добијене или прерађене производе одреди нови царински дозвољени поступак или употреба (нпр. поступак поновног извоза, поступак транзита, поступак царинског складиштења, поступак привременог увоза, нови поступак активног оплемењивања, смештај робе у слободну зону) у року одређеном у ЈЦИ - Ц5 или Ц4 и када је поднет образац за завршетак поступка.

У сличају претходног извоза производа добијених од еквивалентне робе, поступак се завршава када царински орган прихвати декларацију за страну робу.

Царински орган ће предузети све неопходне мере ради регулисања статуса робе над којом поступак није окончан у складу са прописаним условима.

Уколико се увозној роби у непромењеном стању или добијеним производима, у одобреном року раздужења, не одреди неки други царински дозвољени поступак или употреба, настаје царински дуг сходно члану 240. став (1) тачка 1) Царинског закона, у ком случају надзорни царински орган предузима све потребне радње ради наплате истог као и компензаторне камате.

Ако је за робу у поступку активног оплемењивања започет поступак на основу једног одобрења, али с две или више декларација:

1) у случају поступка са одлагањем, сматра се да је одређивањем новог царински дозвољеног поступања или употребе за робу или добијене производе завршен царински поступак у који је била стављена по најраније поднетој декларацији;

2) у случају поступка активног оплемењивања (систем повраћаја) сматра се да су добијени производи произведени из одговарајуће увезене робе, која је по најраније поднетој декларацији била стављена у поступак.

Корисник одобрења може да захтева да се заврши поступак за тачно одређену увезену робу.

7.1. Документа која се прилажу уз ЈЦИ и контрола ЈЦИ

Уз ЈЦИ за раздуживање активног оплемењивања прилажу се документа неопходна за стављање робе у непромењеном стању или добијених производа у ново захтевано царински одобрено поступање или употребу, наведена у одредбама члана 170. - 173. Уредбе.

У контроли декларација којом се раздужује активно оплемењивање царински орган код ког се врши раздужење поступка активног оплемењивања проверава да ли се у декларацији наведени опис добијених производа или робе у непромењеном стању слаже са подацима из одобрења и са његовим налазима, укључујући и проверу пријављене количине, да ли декларација садржи све податке и да ли су уз исту приложена сва документа потребна за завршетак поступка, тј. стављање робе у захтевани царински поступак, те предузима мере идентификације наведене у одобрењу и друге евентуално потребне мере (поређење са документарним или идентификацијским узорцима који су достављени или узети приликом стављања робе у поступак активног оплемењивања, контрола посебних ознака или фабричких бројева, узорци за лабораторијску анализу).

Надзорни царински орган у току трајања активног оплемењивања, по потреби и у зависности од свих околности под којима се активно оплемењивање одвија, спроводи царинску контролу активног оплемењивања у току које може да врши преглед робе, преглед евиденције, проверу норматива, као и да предузима и друге мере контроле примерене датој ситуацији.

7.2. Извоз изван царинског подручја Републике Србије

Извоз изван царинског подручја Републике Србије је уобичајени поступак са добијеним производима јер је то и правило, односно сврха одобравања активног оплемењивања. Добијени производи се, приликом поновног извоза или извоза, допремају царинском органу завршетка поступка наведеном у одобрењу, ради обављања царинских формалности.

У поступању по ЈЦИ за поновни извоз или извоз добијених производа или робе у непромењеном стању примењују се уобичајени прописи који се односе на извозне декларације, уз специфичности за активно оплемењивање. У случају да је у добијеним производима садржана и домаћа роба, за ту робу се не подноси посебна декларација.

Поступци који се могу сматрати извозом

У циљу завршетка поступка или подношења захтева за отпуст или повраћај царинског дуга извозом или поновним извозом сматра се:

- испорука добијених производа дипломатским или конзуларним

представништвима или дипломатском и конзуларном особљу, којима се признаје право на ослобођење од плаћања царине у складу са међународним споразумима које је Република Србија закључила или им је приступила,

- испорука добијених производа страним војним снагама или особљу у царинском подручју, у складу са међународним споразумима које је Република Србија закључила или им је приступила,

- испорука цивилних ваздухоплова када царински орган може да дозволи завршетак поступка, ако је увезена роба првобитно употребљена за израду, оправку, опремање или преуређивање цивилних ваздухоплова или делова за њих, под условом да евиденције корисника омогућавају проверу правилне употребе и спровођење поступка,

- располагање споредним добијеним производима, који се према прописима о заштити околине не смеју уништити под царинским надзором, при чему корисник мора да докаже, да је завршетак поступка према царинским прописима немогућ или економски неоправдан, и да је поступљено у складу са прописима о заштити човекове околине.

Роба у непромењеном стању

Поступак активног оплемењивања се може раздужити и поновним извозом робе у непромењеном стању, што је изузетак од општег правила раздужења активног оплемењивања према којем се увозна роба поновно извози или извози у облику добијених производа. У случајевима када се овакав начин раздужења активног оплемењивања користи исувише често, надзорни царински орган мора о томе обавестити носиоца одобрења, а ако се ради о злоупотреби може се укинути одобрење.

Роба у непромењеном стању се пријављује за поновни извоз извозном ЦЗ декларацијом на уобичајени начин. Сви подаци о роби који су наведени у ЈЦИ по којој су увезени морају бити наведени и у извозној ЈЦИ.

7.3. Раздуживање активног оплемењивања кроз поступак царинског складиштења или смештај у слободну зону

Поступак активног оплемењивања може се раздужити и када се добијени производи или роба у непромењеном стању, ради поновног извоза или извоза, ставе у поступак царинског складиштења, или се сместе у слободну зону, при чему разликујемо следеће ситуације:

а) раздужење активног оплемењивања стављањем добијених производа или робе у непромењеном стању у поступак царинског складиштења у случајевима када су царински орган завршетка поступка за активно оплемењивање и царински орган почетка поступка за царинско складиште исти орган - подноси се декларација Ц7 у име лица које је корисник поступка царинског складиштења (шифра поступка 7151),

б) раздужење активног оплемењивања стављањем добијених производа или робе у непромењеном стању у поступак царинског складиштења у случајевима када су царински орган завршетка поступка за активно оплемењивање и царински орган почетка поступка за царинско складиштење различити органи – у овом случају код царинског органа за завршетак поступка за активно оплемењивање подноси се транзитна ЈЦИ по којој се добијени производ или роба у непромењеном стању, по поступку транзита, упућује у царински орган почетка поступка за царинско складиште у које ће та роба бити смештена. Прихватањем транзитне ЈЦИ завршава се поступак активног оплемењивања, а одговорност за робу и обавезе из ове ЈЦИ преузима корисник транзита. По приспећу робе подноси се ЈЦИ-Ц7,

в) раздужење активног оплемењивања смештајем добијених производа или робе у непромењеном стању у слободну зону: роба се до слободне зоне креће по ТР декларацији којом се раздужује активно оплемењивање, а по приспећу робе подноси се одговарајућа декларација Ц7.

У наведеним случајевима у декларације о раздужењу активног оплемењивања, у рубрику 44, поред осталих података, сходно члану 316. Уредбе, обавезно се уноси и назнака: "У-И роба", а ЈЦИ, односно копију ЈЦИ о раздужењу активног оплемењивања, мора у својој евиденцији имати носилац одобрења за активно оплемењивање. При поновном извозу или извозу добијених производа или робе у непромењеном стању након њиховог смештаја у царинско складиште или слободну зону подноси се извозна декларација Ц3.

Уколико роба у наведеним ситуацијама подлеже и примени посебних мера предвиђених прописима који уређују трговину робом додаје се и следећа забелешка: „Трговинске мере”.

Добијени производи стављени у царински поступак складиштења или смештени у слободну зону могу се ставити у слободан промет када то одобри царински орган који издаје такво одобрење и када то околности оправдавају.

Када се роби, која је у систему повраћаја, одреди царински дозвољено поступање или употреба у складу са чланом 316 став 1. Уредбе, уместо забелешке из тог става ставља се забелешка: „У-И роба / систем повраћаја”.

7.4. Раздуживање одобреног поступка активног оплемењивања другим поступком активног оплемењивања

Изузетак од ситуације обавезног извоза добијених производа, може да представља ситуација када страни налогодавац закључи уговор о активном оплемењивању са другим лицем које има седиште у Републици Србији, по којем би се вршила обрада производа добијеног из претходно одобреног поступка активног оплемењивања. Полазни основ за препознавање наведене ситуације је да се ради о два засебна уговорна односа закључена између страног лица (налогодавца) и домаћих носилаца одобрења. У таквим случајевима, сваки носилац одобрења засебно подноси захтев за одобравање поступка активног оплемењивања и сваки мора имати одобрење од царинских органа у којем је он означен као носилац одобрења.

Међутим, специфичност оваквих случајева, је да се у циљу омогућавања економичности поступка, може дозволити да се добијени производи првог носиоца одобрења не морају физички извозити из царинског подручја Републике Србије, већ да други носилац одобрења за поступак активног оплемењивања подноси ЈЦИ - Ц5, у којој се у рубрици 31. као наименовање наводи добијени производ који је добијен у процесу претходног активног оплемењивања и који је требао бити извезен, док се у рубрици 37. у прву потподелу наводи одговарајућа шифра (нпр. 5151 која означава поступак активног оплемењивања по систему одлагања након поступка активног оплемењивања по систему одлагања), а прихватањем ове ЈЦИ од стране царинских органа, сматра се да је поступак оплемењивања за првог носиоца одобрења и стварно извршен, те носилац тог одобрења треба, у прописном року од 30 дана, да поднесе и образац за завршетак поступка ради коначног раздужења поступка активног оплемењивања везаног за његово одобрење. Стога, у оваквим случајевима, код раздужења активног оплемењивања првог носиоца одобрења нема декларације Ц3 (декларација за извоз

добијених производа), већ се уместо те декларације појављује декларација Ц5 другог носиоца одобрења, на основу које се врши и прихватање Обрасца за раздужење поступка као да је предметна роба извезена са царинског подручја Републике Србије.

Од напред наведене ситуације, треба разликовати ситуације у којим носилац одобрења ангажује домаће произвођаче. Наиме, процес обраде у поступку активног оплемењивања може обављати сам носилац одобрења, а може за то ангажовати (било за поједине фазе обраде или за комплетну обраду) и трећа лица, који тада имају статус учесника у поступку активног оплемењивања. Сви учесници морају бити наведени у одобрењу царинских органа за поступак активног оплемењивања, са тачним описом послова које обављају и назначењем временских рокова неопходних за обраду. У овом случају ради се само о једном поступку, односно имамо само једног носиоца одобрења и један уговор са страним налогодавцем.

7.5. Раздуживање активног оплемењивања кроз поступак прераде под царинском контролом

Поступак активног оплемењивања се такође раздужује када се добијени производи или роба у непромењеном стању ставе у царински поступак прераде под царинском контролом, при чему се могу разликовати ситуације у којима су царински орган завршетка поступка за активно оплемењивање и царински орган почетка поступка за прераду под царинском контролом исти или различити органи.

7.6. Раздуживање активног оплемењивања уништењем

Поступак активног оплемењивања по систему одлагања се може раздужити у случајевима када се добијени производи или роба у непромењеном стању, уз одобрење надзорног царинског органа и под његовим надзором уништава. Поступак уништења се спроводи у складу са чланом 569. Уредбе и другим прописима којима је ово питање регулисано.

7.7. Раздуживање активног оплемењивања стављањем у слободан промет

Поступак активног оплемењивања по систему одлагања може, изузетно, бити раздужен и стављањем у слободан промет добијених производа или робе у непромењеном стању, при чему треба разликовати следеће ситуације:

- а) стављање у слободан промет добијених производа или робе у непромењеном стању без подношења ЈЦИ (односно уз накнадно подношење ЈЦИ) и
- б) стављање у слободан промет добијених производа или робе у непромењеном стању подношењем ЈЦИ.

7.7.1. Одобрењем је одобрено стављање у слободан промет одређене количине робе

Носилац одобрења може ставити у слободан промет добијени производ или робу у непромењеном стању без подношења ЈЦИ ако му је одобрењем за активно оплемењивање одобрено стављање у слободни промет без подношења декларације, узимајући у обзир забране или ограничења. У том случају сматра се да је роба у тренутку истека рока за завршетак поступка стављена у слободан промет, ако није пре тога одређено царински дозвољено поступање или употреба.

Носилац одобрења је дужан да поднесе ЈЦИ за робу коју је пустио у слободан промет до 10-ог у месецу који следи месец у ком је роба стварно пуштена у слободан

промет. У тој царинској декларацији царински дуг се обрачунава применом члана 149. или 150. Царинског закона без обрачуна компензаторне камате.

У случајевима кад је та количина позната тек након завршетка поступка, царинска декларација се мора поднети пре подношења обрасца за завршетак поступка.

Подношењем обрасца за завршетак поступка царинарници се морају поднети, поред осталих исправа, и све царинске декларације којима је роба пуштена у слободан промет на описани начин.

Производи или роба сматрају се домаћом робом од тренутка њиховог стављања у промет.

Надзорни царински орган ће у спровођењу мера царинског надзора посебну пажњу усмерити на носиоце ових одобрења.

Стављање у слободан промет добијених производа или робе у непромењеном стању без ЈЦИ, може се одобрити имаоцу одобрења који у свему поштује правила активног оплемењивања, али највише до 20% увозне робе која је стављена у поступак активног оплемењивања.

7.7.2. Стављање у слободан промет добијених производа или робе у непромењеном стању подношењем ЈЦИ.

У случајевима када стављање у слободан промет није одобрено одобрењем за активно оплемењивање, тада је носилац одобрења пре пуштања робе у слободан промет, обавезан надзорном царинском органу поднети ЈЦИ - Ц4, са документима потребним за провођење поступка по тој ЈЦИ, на одлучивање. Прихватање ЈЦИ се сматра одобрењем. Уколико носилац одобрења не поднесе ЈЦИ - Ц4 тада се сматра да је царински дуг настао сходно члану 240. став 1. тачка 1) Царинског закона, те је надзорни царински орган дужан предузети радње у циљу наплате истог.

У случају стављања у слободан промет добијених производа, подаци у рубрици 15, 16, 34, 41. и 42. декларације односе се на увозну робу садржану у количини добијених производа који се стављају у слободан промет. Наведени подаци могу се исказати и путем било којег другог документа приложеног уз декларацију.

7.8. Образац за завршетак поступка

Код поступка активног оплемењивања (систем одлагања) надзорном царинском органу се подноси образац за завршетак поступка (пример обрасца је дат у Прилогу 4) у року од 30 дана од рока за поновни извоз. Образац за завршетак поступка може бити поднет и пре тог рока.

У случајевима када се користи месечно или квартално обједињавање рокова образац за завршетак поступка се подноси такође у року од 30 дана од истека рока за поновни извоз за сваки месец или квартал. То значи да се тај поступак понавља сваких месец дана или сваког квартала. У овим случајевима се подноси и додатни образац у ком је дат табеларни приказ робе за коју је започет и окончан поступак у обрачунском периоду (Прилог 4а). Роба која се на дан истека поменутог рока још увек налази у поступку активног оплемењивања, на захтев носиоца одобрења (ако одобрењем није одређено да се рок за раздуживање аутоматски продужава), може бити пренета као задужење у нови период поновног извоза (месец или квартал), уколико су испуњени и остали услови за активно оплемењивање.

Царински орган може да продужи наведене рокове и у случају да је првобитни рок истекао, ако то посебне околности оправдавају у складу са чланом 146. став 2.

Царинског закона.

Образац за завршетак поступка се подноси царинарници која је наведена у одобрењу, на прописаном обрасцу, и исти, у складу са чланом 287. став 3. Уредбе, треба да садржи следеће податке, осим ако надзорни царински орган не одреди другачије:

- а) идентификационе податке о одобрењу за поступак,
- б) количину сваке врсте робе за коју се завршава поступак, захтева отпуст или повраћај, и за коју је одобрено стављање у поступак код више царинских органа,
- в) тарифну ознаку увозне робе,
- г) стопу царине за увозну робу, а по потреби и њену царинску вредност,
- д) податке о декларацијама на основу којих је роба стављена у поступак активног оплемењивања,
- ђ) врсту и количину добијених или прерађених производа или робе у непромењеном стању, као и царински одобрено поступање или употребу који су им одређени, укључујући податке о декларацијама или другим царинским исправама и другим прилозима који се односе на завршетак поступка и с тим повезане рокове,
- е) вредност добијених производа, ако се код обрачуна производних поступака примењује вредносни метод,
- ж) норматив употребе робе,
- з) износ увозних дажбина које треба платити, отписати или вратити, и по потреби и компензаторну камату коју треба платити, а ако се овај износ односи на примену члана 247. Уредбе (јединствена стопа царине) потребно га је посебно исказати.

Надзорни царински орган врши проверу обрасца за завршетак поступка која се састоји од контроле декларација о уласку у поступак активног оплемењивања и раздужењу активног оплемењивања на које се односи образац за завршетак поступка према одобреном нормативу производње, укључујући и проверу да ли је за сваку ЦЗ декларацију која је обухваћена обрасцем за завршетак поступка извршена потврда пријема. Резултате провере тај орган уноси у образац за завршетак поступка (рубрика намењена за службену употребу), а потом обавештава носиоца одобрења.

Ако је, према одобрењу, роба стављена у активно оплемењивање на основу више декларација, те се декларације раздужују за поједине робе према редоследу њиховог прихватања. Ако се при контроли завршетка активног оплемењивања утврди да је за одређену робу настао царински дуг, сматраће се да је у питању роба из декларације која је прва остала нераздужена.

Уколико евиденција активног оплемењивања коју води носилац одобрења пружа царинским органима све потребне податке за контролу одвијања и завршетка активног оплемењивања, иста се може прихватити као образац за завршетак поступка.

Поступак када није поднет образац за завршетак поступка

Ако носилац одобрења у прописаном року (30 дана од протекла рока за поновни извоз) не поднесе образац за завршетак поступка, надзорни царински орган му шаље позив ради подношења обрасца, уз навођење да исти није поднео, иако га је, сходно члану 287. став 1. тачка 1. Уредбе, био дужан поднети. У позиву надзорни царински орган одређује примерен рок за доставу обрасца за завршетак поступка, који не може бити дужи од 8 дана.

Ако носилац одобрења, на позив царинског органа, поднесе Образац за завршетак поступка, односно докаже да је сва роба до одобреног рока за раздуживање активног оплемењивања или у периоду од истека рока за раздуживање до истека рока у

којем је био дужан поднети образац за завршетак поступка, стављена у неко царински одобрено поступање или употребу којим се може раздужити активно оплемењивање, у поступку прихватања обрасца за завршетак поступка узеће се у обзир и та роба.

Ако носилац одобрења ни након примљеног позива не поднесе Образац за завршетак поступка, сматраће се да није испунио обавезе из поступка активног оплемењивања, у ком случају за нераздужену робу, сходно члану 240. став 1. тачка 1) Царинског закона настаје царински дуг. Царински дуг је настао у моменту када је носилац одобрења престао испуњавати обавезе из поступка. Ако се тај моменат не може утврдити онда је то дан истека рока за раздуживање поступка активног оплемењивања.

Царински дуг ће се у овим случајевима обрачунати и наплатити на основу података којима располаже надзорни царински орган, укључујући и компензаторну камату. При обрачуну царинског дуга, сходно члану 149. Царинског закона, примениће се елементи (тарифна ознака, царинска вредност, порекло робе, царинска стопа) који су важили за робу у моменту прихватања царинске декларације по којој је стављена у поступак активног оплемењивања.

Према члану 609. Уредбе, надзорни царински орган ће сматрати да је царински дуг настао сходно члану 240. став 1. тачка 1) Царинског закона, осим ако носилац одобрења докаже да су у питању пропусти који немају значајан утицај на спровођење поступка активног оплемењивања и да је предузео радње прописане у члану 608. Уредбе.

У случајевима када се добијени производи, у које је уграђена еквивалентна роба, извозе пре увоза увозне робе, тај поступак се раздужује кад надзорни царински орган прихвати образац за завршетак поступка за ЈЦИ о накнадном увозу робе.

Поступак активног оплемењивања се раздужује или за количину увозне робе која је, према прихваћеном нормативу производње, садржана у добијеним производима или за количину робе у непромењеном стању (необрађене увозне робе) пријављеним за ново царински дозвољено поступање или употребу.

ЈЦИ којом се раздужује активно оплемењивање подноси се царинском органу завршетка поступка наведеном у одобрењу. Ако су царински орган завршетка поступка и надзорни царински орган различити органи, у том случају царински орган завршетка поступка је обавезан да надзорном царинском органу достави копију ЈЦИ о раздужењу поступка активног оплемењивања. Изузетно, надзорни царински орган може одобрити да се декларација за улазак или раздужење активног оплемењивања поднесе другом царинском органу, при чему одређује начин на који ће он бити обавештен.

У случајевима када декларација служи као захтев за одобрење поступка активног оплемењивања, ЈЦИ којом се раздужује активно оплемењивање подноси се царинском органу код којег је тај поступак и започет.

8. НАЧИН ОДРЕЂИВАЊА ЦАРИНСКОГ ДУГА

8.1. Одређивање царинског дуга на основу висине увозних дажбина који су важиле за увозну робу на дан прихватања декларације за стављање те робе у поступак активног оплемењивања

Када у активном оплемењивању настане царински дуг, његова висина се, сходно члану 149. Царинског закона, утврђује на основу елемената за одређивање увозних дажбина (тарифна ознака, стопа царине, порекло робе, царинска вредност), који су, сходно прописима, важили за увозну робу на дан прихватања декларације по којој је она стављена у поступак активног оплемењивања. Напомињемо да се при одређивању

увозних дажбина примењује курс на дан прихватања декларације по којој се роба ставља у слободан промет.

У случају стављања у слободан промет добијених производа, подаци у рубрици 15, 16, 34, 41. и 42. декларације односе се на увозну робу садржану у количини добијених производа који се стављају у слободан промет.

Пример:

Предузеће "А" је по декларацији Ц5 од 25.01.2011. године пријавило за поступак активног оплемењивања 10.000 м2 тканине за производњу панталона. По прихваћеној Ц5 декларацији вредност увозне робе износи 50.000 ЕУР, царинска стопа износи 10%, са роком раздужења из одобрења од 6 месеци. Датум раздужења Ц5 декларације је 25.07.2011. године. У одобрењу је одобрено пуштање у слободан промет без царинске декларације. Образац за завршетак поступка се мора поднети надзорном царинском органу до 24.08.2011. године.

У Обрасцу за завршетак поступка је приказано да је 7.000 м2 увозне робе извезено као добијени производ.

Заједно са Обрасцем за завршетак поступка, 24.08.2011. године, за преосталих 3.000 м2 увозне робе поднета је и декларација Ц4 за стављање у слободан промет.

Вредност ове робе износи 15.000 ЕУР.

Увозне дажбине за плаћање: $15.000 \times 10\% = 1.500$ ЕУР

Уколико је у моменту прихватања декларације за стављање робе у поступак активног оплемењивања увозна роба испуњавала услове за примену преференцијалног царинског режима у оквиру квота или тарифног максимума, та роба испуњава услове за примену преференцијалног царинског режима који се примењује на истоветну робу и у тренутку прихватања декларације за стављање те робе у слободан промет.

Пример:

По Ц5 од 01.01.2011. ставља се у активно оплемењивање 1000 кг. робе за коју тог дана има расположиве квоте и прати је ЕУР 1 Републике Хрватске којег су царински органи прихватили као важећи.

Дана 30.05.2011. године за увезену робу настаје царински дуг, јер Ц5 декларација није раздужена у року поновног извоза. Преференцијални третман за увезену робу у овом случају се може користити ако на дан 30.05.2011. године има расположиве квоте за идентичну робу. У том случају количина увезене робе у вези које настаје царински дуг ће се одузети од преостале расположиве квоте за идентичну робу на дан 30.05.2011. године (нпр. у тренутку настанка царинског дуга за увезену робу постојећа квота за идентичну робу из Републике Хрватске треба да је још увек отворена и да има на располагању довољна количина од које ће се одузети количина робе за коју је настао царински дуг). У противном наплаћује се царински дуг према редовној стопи царине из Царинске тарифе Републике Србије.

Увозне дажбине, које се обрачунавају у складу са чланом 149 став 1. Царинског закона на увозну робу која је у време прихватања декларације за стављање те робе у поступак активног оплемењивања испуњавала услове за повољније тарифно поступање због своје употребе у посебне сврхе, обрачунавају се по стопи која одговара таквој посебној употреби. То ће се одобрити само ако би могло бити издато одобрење за такву посебну употребу и ако би били испуњени услови за одобравање повољнијег тарифног поступања.

9. ОБРАЧУН КОМПЕНЗАТОРНЕ КАМАТЕ

Ако се добијени производи или роба у непромењеном стању стављају у слободан промет, при чему настаје царински дуг, на обрачунати царински дуг обрачунава се и наплаћује компензаторна камата.

Компензаторна камата се плаћа у висини и на начин прописан за затезну камату.

Компензаторна камата се обрачунава месечно, и то од првог дана следећег месеца у коме је увезена роба, за коју настаје царински дуг, први пут стављена у одобрени царински поступак, па до последњег дана у месецу у којем је царински дуг настао.

Ако је у оквиру поступка активног оплемењивања (систем повраћаја) роба стављена у слободан промет у складу са чланом 156. став 4. Царинског закона (нпр. после смештаја у царинско складиште), период за који се обрачунава компензаторна камата почиње тећи првог дана у месецу након месеца у коме је извршен повраћај или отпуст царинског дуга.

Пример:

Предузеће "А" раздужује активно оплемењивање по систему повраћаја, тако што дана 10.02.2011. године смешта добијени производ у царинско складиште, са намером да се исти накнадно извезе са царинског подручја Републике Србије. Носилац одобрења за поступак активног оплемењивања дана 15.02.2011. године подноси надзорном царинском органу захтев за поврат плаћених увозних дажбина. Надзорни царински орган одобрава поврат плаћених увозних дажбина и иста се носиоцу одобрења враћају 20.02.2011. године. Добијени производ који је смештен у царинско складиште ради накнадног извоза са царинског подручја Републике Србије пушта се у слободан промет дана 27.06.2011. године, у ком случају царински дуг чини износ враћених увозних дажбина, уз који се наплаћује и компензаторна камата за период од 01.03.2011. године до 30.06.2011. године.

Компензаторна камата се неће наплаћивати у следећим случајевима:

- ако се компензаторна камата мора обрачунати за период краћи од месец дана,
- ако износ обрачунате компензаторне камате по једном насталом царинском дугу не прелази 20 евра у динарској противвредности,
- ако царински дуг настане због тога да би се, у складу са потписаним уговором са другом државом, при увозу робе у ту државу, омогућило плаћање повољније царине,
- при стављању у слободан промет отпадака и остатака насталих уништењем робе,
- при стављању у слободан промет споредних добијених производа, који су прописани, ако је њихова количина сразмерна количини главних добијених производа,
- ако је код стављања у слободан промет у складу са чланом 156. став 4. Царинског закона настао царински дуг, а за дуговани износ још није извршен повраћај или отпуст царинског дуга,
- ако корисник одобрења захтева стављање робе у слободан промет и пружи доказ да због посебних околности, које нису последица његове немарности или преварних радњи, није могао или није економски оправдано могао да обави поновни извоз под условима које је захтевао и веродостојно доказао кад је подносио захтев за одобрење поступка,

- када је настао царински дуг и за тај дуг је било положено обезбеђење.

Када се добијени производи или роба у непромењеном стању стави у друго царински одобрено поступање или употребу којим се раздужује поступак активног оплемењивања по систему одлагања (нпр. у поступак царинског складиштења), компензаторна камата се такође мора платити у случају када се из тог поступања или употребе добијени производи или роба у непромењеном стању (нпр. из поступка царинског складиштења) пуштају у слободан промет. Камата се, у овом случају, неће обрачунати за период у ком је роба била у поступку царинског складиштења.

10. СИСТЕМ ПОВРАЋАЈА

10.1. Услови за систем повраћаја

Поступак активног оплемењивања уз систем повраћаја може се одобрити ако подносилац захтева намерава извести или поновно извести добијени производ, као и ако су испуњени остали услови предвиђени царинским и другим прописима. Код примене система повраћаја носилац одобрења жели осигурати право на повраћај царинског дуга уколико робу за коју је платио царински дуг извезе из царинског подручја Републике Србије у облику добијених производа.

Систем повраћаја може се применити на сву робу осим ако је у тренутку прихватања декларације за стављање робе у слободан промет:

- 1) увозна роба предмет количинских увозних ограничења,
- 2) увозна роба предмет тарифних квота,
- 3) за увозну робу у оквиру мера пољопривредне политике прописано подношење увозне или извозне дозволе или сертификата,
- 4) за добијене производе предвиђена извозна накнада или друга накнада при извозу.

У систему повраћаја, повраћај увозних дажбина није могућ ако у тренутку прихватања извозне декларације за добијене производе ти производи подлежу подношењу увозне или извозне дозволе или потврде у складу са мерама пољопривредне политике или је за њих одређена извозна или друга дажбина.

У декларацију за стављање робе у слободан промет уноси се напомена да се примењује систем повраћаја и услови из датог одобрења.

Царински орган може захтевати да одобрење за поступак активног оплемењивања буде приложено уз декларацију за стављање робе у слободан промет.

У систему повраћаја не примењују се одредбе члана 144. став 1. тачка 2), ст. 3. и 5. (које се односе на еквивалентну робу), члана 146. став 3. , чл. 148. и 149. и члан 150. став 1. тачка 3) Царинског закона.

10.2. Услови и начин повраћаја или отпуста увозних дажбина

Носилац одобрења за поступак активног оплемењивања може захтевати повраћај (или отпуст од увозних дажбина) ако царинском органу докаже да је увезена роба која је била стављена у слободан промет у оквиру система повраћаја у облику добијених производа или робе у непромењеном стању:

- 1) извезена, или

2) стављена, у намери да се поновно извезе, у транзитни поступак, у поступак царинског складиштења, поступак привременог увоза или поступак активног оплемењивања у систему одлагања, или у слободну зону, ако су испуњени остали прописани услови за стављање у предметни поступак. У овом случају добијени производи и роба у непромењеном стању сматрају се страном робом.

Поступак оплемењивања ван царинског подручја Републике Србије не сматра се извозом, осим ако у року који је одредио царински орган ти производи не буду поново увезени у царинско подручје Републике Србије.

Ако се добијени производи или роба у непромењеном стању, који су били стављени у царински поступак или у слободну зону, стављају у слободан промет, износ увозних дажбина који је враћен односно за који је извршен отпуст, сматраће се износом царинског дуга.

Ради утврђивања износа увозних дажбина које подлежу враћању или отпуштању, сходно се примењује одредба члана 150. став 1. тачка 1) закона.

Захтев за поврат увозних дажбина, у три примерка, носилац одобрења може поднети надзорном царинском органу после извршеног извоза добијених производа или робе у непромењеном стању, у року од 6 месеци од истека рока за завршетак поступка оплемењивања.

Захтев треба да садржи податке прописане чланом 287. став 3. Уредбе, а пример обрасца захтева дат је у Прилогу 5 овог упутства и чини његов саставни део.

Надзорни царински орган, врши проверу података у захтеву, те ако је сагласан са захтевом оверава рубрику Ц. захтева. У противном ову рубрику не попуњава, већ на полеђини захтева констатује разлоге неприхватања захтева. Након тога надзорни царински орган захтев, заједно са свом потребном документацијом (ЈЦИ, норматив и др.) доставља царинарници на решавање у редовном управном поступку.

11. ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ ВАН ЦАРИНСКОГ ПОДРУЧЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Добијени производи или роба у непромењеном стању, делимично или у целини, могу се привремено извозити ради даљег оплемењивања ван царинског подручја Републике Србије, уз одобрење царинског органа, што омогућава да се прерада делимично обави у Републици Србији, а делимично и изван Републике Србије.

Одобрени поступак производње изван царинског подручја Републике Србије одвијаће се према прописима који се односе на поступак пасивног оплемењивања, што упућује да је потребно и одобрење за поступак пасивног оплемењивања, које може бити посебно одобрење с позивом на одобрење поступка активног оплемењивања за дотичну робу, у ком случају се постојеће одобрење за активно оплемењивање мора допунити подацима о издатом одобрењу за пасивно оплемењивање или се пасивно оплемењивање може одобрити допуном постојећег одобрења за активно оплемењивање.

Приликом привременог извоза робе подноси се декларација Ц2, у којој се у рубрици 44 наводи број и датум одобрења за активно оплемењивање и одобрења за

пасивно оплемењивање, ако одобрењем за активно оплемењивање није већ одобрен поступак пасивног оплемењивања.

Ако ће се роба након поновног увоза у царинско подручје Републике Србије ставити у поступак активног оплемењивања или неки други поступак с одлагањем, при поновном увозу не настаје царински дуг, а поступак се даље одвија по правилима активног оплемењивања или другог захтеваног царинског поступка с одлагањем у који је роба стављена при поновном увозу.

Ако се код поновног увоза након пасивног оплемењивања роба ставља у слободан промет у Републици Србија, наплатиће се:

- 1) увозне дажбине за добијене производе или робу у непромењеном стању, обрачунате у складу с одредбама чл. 149. и 150. Царинског закона и
- 2) увозне дажбине за производе поново увезене, после оплемењивања ван царинског подручја Републике Србије, чији ће износ бити обрачунат у складу са одредбама које уређују поступак пасивног оплемењивања, под истим условима који би били примењени да су производи извезени у складу са тим поступком били стављени у слободан промет пре извоза.

Пример:

Предузеће "А" увезло је 01.01.2012. године по поступку активног оплемењивања памучно предиво у вредности 10.000 ЕУР по царинској стопи од 5% за израду добијеног производа - штампана обојена памучна танина. На царинском подручју Републике Србија је извршено ткање и бојење тканине, док је за штампање исте носилац одобрења за активно оплемењивање затражио одобрење за пасивно оплемењивање и извршио привремени извоз робе (обојена памучна тканина чија је царинска стопа нпр. 10%) у вредности од 11.000 ЕУР. Након пасивног оплемењивања врши се понован увоз у царинско подручје Републике Србија добијеног производа - штампана памучна тканина (царинска стопа 10%) у вредности од 12.000 ЕУР.

Ако се добијени производ-штампана памучна тканина, након поновног увоза у царинско подручје Републике Србија, стави у поступак активног оплемењивања, тада при поновном увозу не настаје царински дуг, а поступак се даље одвија по правилима активног оплемењивања. Ако се добијени производ-штампана памучна тканина, након поновног увоза у царинско подручје Републике Србије стави у слободан промет 30.04.2012. године, тада при поновном увозу настаје царински дуг, и обрачун се врши на следећи начин:

Увозне дажбине за памучно предиво: $10.000 \text{ ЕУР} \times 5\% = 500 \text{ ЕУР}$

.....
Увозне дажбине за штампану памучну тканину: $12.000 \text{ ЕУР} \times 10\% = 1.200 \text{ ЕУР}$

.....
Увозне дажбина за обојену памучну тканину: $11.000 \text{ ЕУР} \times 10\% = 1.100 \text{ ЕУР}$

.....
Разлика: $1.200 \text{ ЕУР} - 1.100 \text{ ЕУР} = 100 \text{ ЕУР}$

Укупно увозних дажбина: $500 \text{ ЕУР} + 100 \text{ ЕУР} = 600 \text{ ЕУР}$

Ово објашњење се примењује од 18.06.2012. године.

Акт Управе царина 148-03-030-01-114/2012 од 21.05.2012.године